

Nukud

Plastmassist, plüüsis ja täitematerjalist nukkudes ning nende riietes ja ehetes võib sisalduda üpris suur kogus ohtlikke kemikaale või elektroonikaosi.

Näiteks Saksamaal läbiviidud keskkonnanohutuse testi Ökotec 12/07 andmetel ei vastanud 80% nukkudest ohutusstandarditele ning 2009. aasta lõpul avastas üks Prantsuse tarbijainstituut pooltes testitud nukkudes ohtlikke ftalaate ja asovärve.

Nõuanded

- **Väljasta tillukeste nukkude ostmist, sest need on sageli mõeldud vaid kaunistusteks ega peagi vastama kõikidele ohutusnõuetele!**
- **Eelista ökomärgistustega kaltsumukke või looduslikust materjalist nukke!**
- **Pese täitematerjaliga nukke enne kasutamist!**

Nõuanded

- **Otsi poest looduslike või orgaaniliste tootjate ning ÖkoTex100 ja teisi ökomärgiseid kandvaid tooteid!**
- **Pese ja tuuluta mänguasju enne kasutamist!**
- **Väljasta tasuta jagatavaid, kinke- või pisimänguasju, sest need on sageli mõeldud vaid kaunistusteks ega peagi vastama kõikidele ohutusnõuetele!**

Kaisumänguasjad

Kaisukarudes, plüüsis ja täitematerjaliga – eriti just pika või sünteetilise karvkattega – mänguasjades on sageli hulga allergeene, ohtlikke polübromeeritud tuleohtlikkuse vähendajaid ja kiude, mida laps võib kogemata alla neelata. Tutvu kindlasti ka tarbijajaajkirjas: www.ethicalconsumer.org/FreeBuyersGuide/babychild/toyssoft.aspx avaldatud „Parimate ostude“ („Best Buys“) hinnangutega!

Puidust mänguasjad

Puidust mänguasjade tohtus valikus on kõike – puslesid, ehitusklotse, nukumaju ja palju muudki. Kui värvimata täispuidust lelud on reeglina täiesti ohutud, võivad mõned puust mänguasjad olla siiski lapsele ohtlikud – eeskätt liimitud osadega mänguasjad, mis sisaldavad suure töenäosusega mõnd mürgist formaldehüüdi. Samuti tasuks vältida lakitud või värvitud tooteid, mis võivad sisaldada pliidi ja teisi raskemetalle. Nii näiteks ei läbinud ükski puidust pusle Saksamaal 2008. aastal läbiviidud Ökoteci.

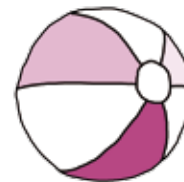

Nõuanded

- **Osta täispuidust mänguasju, millel on võimalikult vähe liimitud osi!**
- **Eelista lakkimata või värvimata ning mittetoksilise ja naturaalse viimistlusega mänguasju**
- **Eelista säästva metsanduse puidust toodetud FSC või PEFC märgisega mänguasju!**

Nõuanded

- **Eelista looduslikust kummist mänguasju!**
- **Eelista „PVC-vaba“ või „ftalaadi-vaba“ märgistusega tooteid!**
- **Väljasta tooteid, mis lõhnavad tugevalt kemikaali järgi!**

Plastmass

Laste seas ülipopulaarsetes pehmetes või täispuhutavates mänguasjades (pallid, kummist lelud, vannimänguasjad) võib sisalduda mitmeid lapse hormoon-süsteemi kahjustavaid kemikaale (ftalaadid, bisfemool-A jm.). Seevastu kõvad plastmassist mänguasjad on märksa ohutumad, ometi võivad nemadki kanda endas raskemetallide ja teiste ohtlike ainete jääke.

Kunstimaterjalid ja kosmeetika

Kõikvõimalikes kriitides, pliatsites, värvides, plastiliinis, näpu- ja näovärvides ning kosmeetikakomplektides võib sisalduda erinevaid ohtlikke aineid: parabene, baariumi, pliidi, formaldehüüdi ja ftalaate. Nii näiteks leiti 2009. aastal Kanadas laste näovärvidest selliseid tervistkahjustavaid aineid nagu plii, arseen ja elavhõbe.

Nõuanded

- **Väljasta lõhnastatud mänguasju, mis võivad tekitada püsivaid lõhnaaineallergiasid!**
- **Eelista toidu- või taimevärvidega ja säilitusaineteta tooteid!**

Nõuanded

- **Tutvu Greenpeace'i koostatud elektroonikaettevõtete toksiliste ainete kasutamise hinnangutega www.greenpeace.org/electronics!**
- **Ära osta väikelapsele elektroonilisi ja patareidega töötavaid mänguasju!**

Elektroonilised mänguasjad

Laialt levinud elektroonikatoodete (mängukonsoolid, mobiiltelefonid, elektriautod, rongid arvutid jms.) puhul on kõige ohtlikumad just neis sisalduvad polübromeeritud tuleohtlikkuse vähendajad. Samuti kujutavad suurt ohtu ka lekkivad patareid, mis sisaldavad pliidi, elavhõbedat ja teisi ohtlikke kemikaale.

Kaitse lapsi – väldi ohtlikke kemikaale!

Milles on probleem?

Vaatamata sellele, et just mänguasjadel on Euroopa Liidus kõige kõrgem turult tagasivõtmise tase, leidub neis siiski hulga laste tervisele ohtlikke sünteetilisi aineid, milledest ohtlikumad leiad tabelist. Need ained kahjustavad hormoonsüsteemi, põhjustavad vähi ja allergiaid ning teisi negatiivseid tervisemõjusid. Rõõmustab aga see, et sõltumatud testid on kinnitanud võimalust asendada ohtlikud kemikaalid märksa ohutumate alternatiividega.

Miks on just lapsed ohus?

Lapsed on oma kasvuajal palju vastuvõtlikumad toksilistele kemikaalidele – nad hingavad rohkem õhku, söövad rohkem ja jooavad vett oma kaalu kohta rohkem kui täiskasvanud. Nii satub nende organismi eri allikatest iga päev suhtarvuna hulga rohkem ohtlikke kemikaale kui täiskasvanul. Pärinegu need siis kehahooldustoodetest, mööblist, tolmust või siseõhust – arenevale organismile ja selle süsteemidele võivad isegi üliväikesed kahjulike kemikaalide kogused pikaajalisi ja koguni eluaegseid kahjustusi põhjustada. Seda kinnitavad rohked uuringud – kokkupuudet ohtlike ainetega võib otseselt seostada laste vähi- ja krooniliste haiguste kasvuga.

Lisainformatsiooni saamiseks külastage palun meie kodulehti www.nesting.bef.ee ja www.wecf.eu